

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060103

DOM
2024-09-25
Stockholm

Mål nr
M 16324-23

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Växjö tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2023-11-30 i mål nr M 1755-23, se bilaga A

PARTER

Klagande

Miljönämnden i Helsingborgs kommun

Motpart

Lack Experten HBG AB,

SAKEN

Utdömande av vite

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Mark- och miljööverdomstolen undanröjer mark- och miljödomstolens dom och återförvisar målet dit för fortsatt behandling.

Dok.Id 2115975

Postadress
Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 16

Telefon
08-561 670 00
08-561 675 50

E-post: svea.avd6@dom.se
www.svea.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00–16:30

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Miljönämnden i Helsingborgs kommun har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska upphäva mark- och miljödomstolens dom och återförvisa målet dit för ny prövning. Nämnden har i huvudsak anfört detsamma som i mark- och miljödomstolen.

Lack Experten HBG AB har förelagts att svara men har inte hörts av.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Den första frågan som Mark- och miljööverdomstolen har att ta ställning till är om föreläggandet är tillräckligt tydligt utformat för att ligga till grund för ett utdömande av vite, se 2–4 §§ lagen (1985:206) om viten.

Mark- och miljööverdomstolen konstaterar att föreläggandet innehåller en precisering av vilka åtgärder som ska vidtas, uppgifter om vilka vitesbelopp som föreläggandet förenas med, tidpunkten vid vilken ansökan om utdömande kan komma att göras samt upplysning om att det kan ske löpande. Föreläggandet bedöms därmed vara tillräckligt tydligt utformat för att ligga till grund för ett utdömande av vite. Övriga förutsättningar för att döma ut vite bör prövas av mark- och miljödomstolen som första instans. Domen ska därför undanröjas och målet visas åter till mark- och miljödomstolen för fortsatt behandling.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B

Överklagande senast 2024-10-16

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Anna Tiberg och Margaretha Gistorp, tekniska rådet Annika Billstein Andersson och hovrättsrådet Johanna Fernlund, referent. Föredragande har varit Elin Haubitz Man.

VÄXJÖ TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2023-11-30
meddelad i
Växjö

Mål nr M 1755-23

PARTER

Sökande

Helsingborgs stad, Miljönämnden

Motpart

Lack Experten HBG AB,

SAKEN

Utdömande av vite

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen avslår Miljönämnden i Helsingborgs stads ansökan om utdömande av vite.

BAKGRUND

Miljönämnden i Helsingborg kommun (nämnden) förelade den 22 september 2022 Lack Experten HBG AB (bolaget) att i verksamheten på fastigheten X, Gevärsgatan Y i Helsingborg, senast tre månader efter att de tagit del av beslutet enligt punkten 7 i föreläggandet, till nämnden skicka in en fotografier som visar att kemiska produkter förvaras på yta som är ogenomsläpplig, genom invallning eller annan konstruktion. Uppsamlingsvolymen inom respektive yta ska minst motsvara den största behållarens volym plus tio procent av övriga behållares volym.

Nämnden förenade föreläggandet med ett löpande vite på 10 000 kronor om åtgärden inte utförs i tid. Ansökan om utdömande kan göras dagen efter åtgärden skulle varit utförd och därefter löpande efter varje period om 30 dagar som går utan att beslutspunkten har åtgärdats och redovisats.

Nämnden har nu ansökt om utdömande av vite.

YRKANDEN M.M.

Nämnden har yrkat att bolaget ska förpliktas att betala vite om 10 000 kr. Till stöd för yrkandet har nämnden anfört i huvudsak följande.

Bolaget delgavs vitesföreläggandet genom särskild delgivning med juridisk person den 21 oktober 2022. Vitesföreläggandet har vunnit laga kraft. Bolaget har överträtt vitesföreläggandet. Ansökan gäller redovisning som skulle ha lämnats in senast den 6 mars 2023.

I ett telefonsamtal den 25 november 2022 bad bolagets ägare om uppskov för att efterkomma vitesföreläggandet. Nämnden beviljade den 28 november 2022 bolaget uppskov till den 24 februari 2023. Bolaget mottog denna information från nämnden den 25 december 2022.

Den 28 november 2022 fick miljöförvaltningen kännedom om att det brunnit i bolagets lokaler på fastigheten den 26 november 2022. Två miljöinspektörer

besökte verksamheten den 15 februari 2023 för att se om den kommit i gång efter branden. Lokalerna var låsta och släckta, men genom fönstret kunde inspektörerna se att inte mycket hade förändrats sedan det senaste tillsynsbesöket den 3 augusti 2022. De delar som kunde ses genom fönstren hade inte påverkats av branden. Miljöförvaltningen kontaktade därför bolaget och fastighetsägaren för att förvissa sig om situationen. Fastighetsägaren uppgav därvid, via e-post den 21 februari 2023, att det skulle ta runt ett år att återställa lokalerna, samt att branden var omfattande och att ingen ström eller värme fanns i lokalerna.

I ett telefonsamtal den 21 februari 2023 uppgav bolagets ägare att verksamheten låg nere och att renoveringen skulle ta cirka ett år. Vidare uppgav ägaren att denne hade tagit fram all efterfrågad dokumentation och hade haft för avsikt att posta den till miljöförvaltningen, men att dokumentationen brunnit upp i branden. Detta förhållande nämnde dock inte ägaren vid telefonsamtalet den 25 november 2022. Inte heller har bolaget självmant hört av sig till miljöförvaltningen efter branden.

Det bedrivs inte någon verksamhet i lokalen. Det är dock fastställt att branden inte ödelagt lokalerna, utan att stora delar av dem står kvar. Bolagets ägare har efter det att miljöinspektörerna besökte platsen underrättats om att vissa handlingar fortfarande måste redovisas till miljönämnden, vilket inte hörsammats. Eftersom kemikalier i lokalerna förvaras på ett otillfredsställande sätt ska vitet dömas ut.

Nämnden har till stöd för sin talan gett in flera handlingar.

Bolaget har delgetts nämndens ansökan, men inte hörts av.

DOMSKÄL

Av 2, 3 och 9 §§ lagen (1985:206) om viten (viteslagen) framgår bl.a. att mark- och miljödomstolen i ett mål om utdömmande av vite har att pröva om det föreläggande som ligger till grund för ansökan har delgetts adressaten, om det har vunnit laga kraft, om det är lagligen grundat, om det har överträtts samt om adressaten har haft faktisk och rättslig möjlighet att följa föreläggandet. Domstolen ska dessutom,

under förutsättning att vite ska dömas ut, pröva om ändamålet med vitet förlorat sin betydelse, pröva vitets storlek samt om det finns särskilda skäl att jämka det.

Domstolen kan inledningsvis konstatera att vitesföreläggandet har delgivits adressaten och vunnit laga kraft. Domstolen ska vidare bedöma om föreläggandet är lagligen grundat, vilket bland annat innefattar en bedömning av om föreläggandet är tillräckligt tydligt utformat för att bolaget ska ha haft möjlighet att rätta sig efter det (jfr Mark- och miljööverdomstolens dom från den 13 juni 2023 i mål M 8194-22).

Att ett föreläggande ska vara tydligt gäller också utformningen av det förelagda vitet. Adressaten ska när det gäller själva vitet kunna förstå vad som kan bli konsekvensen av att föreläggandet inte följs.

Mark- och miljödomstolen bedömer att vitesföreläggandet är otydligt utformat på grund av följande formuleringar. ”Miljönämnden förenar var och en av punkterna 5-14 ovan med ett *löpande vite* på 10 000 kronor om åtgärden inte utförs i tid” samt ”Ansökan om utdömande kan *göras dagen efter åtgärden skulle varit utförd* och därefter löpande efter varje period om 30 dagar som går utan att beslutspunkten har åtgärdats och redovisats” (domstolens kursivering).

Mark- och miljödomstolen konstaterar därvid följande. Nämnden har endast beslutat om löpande vite för varje period om 30 dagar som går utan att beslutspunkten har åtgärdats och redovisats. Något annat vite (ej löpande), som ska utgå vid dagen för överträdelsen, har inte beslutats. Adressaten har därför inte haft att räkna med att en överträdelse av föreläggandet den 6 mars 2023 skulle medföra ett krav på 10 000 kronor i vite. Ovan nämnda formulering, att ansökan om utdömande kan göras dagen efter att åtgärden skulle varit utförd och därefter löpande efter varje period om 30 dagar som går utan att beslutspunkten har åtgärdats och redovisats, kan inte tolkas på annat sätt än att den första perioden ska räknas från dagen efter att åtgärden skulle varit utförd. Det finns därmed ingen löpande period för vilket vite kan utgå.

Nämndens föreläggande är enligt mark- och miljödomstolens bedömning således inte tillräckligt tydligt utformat för att adressaten ska ha förstått konsekvenserna av föreläggandet.

Mot bakgrund av den otydliga formuleringen i föreläggandet saknas det enligt mark- och miljödomstolen förutsättningar att döma ut ett vite. Ansökan ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (MMD- 02)

Överklagande senast den 21 december 2023.

Cecilia Giese Hagberg

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Cecilia Giese Hagberg, ordförande.
Föredragande har varit beredningsjuristen Johanna Linderos.

Hur man överklagar Mark- och miljööverdomstolens avgörande

Den som vill överklaga Mark- och miljööverdomstolens avgörande ska göra det genom att skriva till Högsta domstolen. Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till Mark- och miljööverdomstolen.

Senaste tid för att överklaga

Överklagandet ska ha kommit in till Mark- och miljööverdomstolen senast den dag som anges i slutet av Mark- och miljööverdomstolens avgörande.

Beslut om häktning, restriktioner enligt 24 kap. 5 a § rättegångsbalken eller reseförbud får överklagas utan tidsbegränsning.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid, skickar Mark- och miljööverdomstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Högsta domstolen.

Prövningstillstånd i Högsta domstolen

Det krävs prövningstillstånd för att Högsta domstolen ska pröva ett överklagande. Högsta domstolen får meddela prövningstillstånd endast om

1. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av Högsta domstolen eller om
2. det finns synnerliga skäl till sådan prövning, så som att det finns grund för resning, att domvilla förekommit eller att målets utgång i Mark- och miljööverdomstolen uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Överklagandets innehåll

Överklagandet ska innehålla uppgifter om

1. klagandens namn, adress, e-postadress och telefonnummer,
2. det avgörande som överklagas (domstolens namn och avdelning samt dag för avgörandet och målnummer),
3. den ändring i avgörandet som klaganden begär,
4. de skäl som klaganden vill ange för att avgörandet ska ändras,
5. de skäl som klaganden vill ange för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
6. de bevis som klaganden åberopar och vad som ska bevisas med varje bevis.

Förenklad delgivning

Om målet överklagas kan Högsta domstolen använda förenklad delgivning vid utskick av handlingar i målet, under förutsättning att mottagaren där eller i någon tidigare instans har fått information om sådan delgivning.

Mer information

För information om rättegången i Högsta domstolen, se www.hogstodomstolen.se